

JÄRVI-POHJANMAAN KANSALAI SOPISTO

KUVATAID EK OULU EERO

TAITEEN PERUSOPETUS.

kuvataiteen suuntautumisvaihtoehdon yleisen
oppimäärän mukainen opetussuunnitelma

Tätä opetussuunnitelmaa noudatetaan Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston alaisessa lasten ja nuorten kuvataidekoulu EEROssa annettavassa opetuksessa.

Voimaantulopäivä 1.8.2021

Sisällysluettelo:

- 1. Kuvataidekoulun toiminta-ajatus**
  - 2. Opetuksen arvot ja yleiset tavoitteet**
    - 2.1. Taiteen perusopetuksen arvot ja yleiset tavoitteet
    - 2.2. Kuvataiteen suuntautumisvaihtoehdon yleiset tavoitteet
  - 3. Opetuksen toteuttaminen**
    - 3.1. Opetuksen järjestäjä ja toiminta-ajatus
    - 3.2. Oppimiskäsitys
    - 3.3. Opiskeluympäristö
      - 3.3.1. Yleistä huomioitavaa
      - 3.3.2. Opetustilat, -välineet ja materiaalit
      - 3.3.3. Työtavat
      - 3.3.4. Museo- ja näyttelyvierailut
      - 3.3.5. Näyttelyt
    - 3.4. Hallinto ja yhteistyö muiden tahojen kanssa
  - 4. Opintojen rakenne ja laajuus**
    - 4.1. Opintojen rakenne
    - 4.2. Opintojen laajuus
    - 4.3. Opetuksen tarjonta ja annettavan opetuksen määrä
  - 5. Kuvataiteen opintokokonaisuudet**
    - 5.1. Lasten ja nuorten kuvataidekoulussa tarjottavat opintokokonaisuudet.
    - 5.2. Opintokokonaisuuksien lukuvuosittaiset järjestelyt
    - 5.3. Lukuvuoden ajalliset järjestelyt
  - 6. Opetuksen järjestelyt**
    - 6.1. Oppilaaksi ottaminen
    - 6.2. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma
    - 6.3. Opetusryhmien koko
    - 6.4. Arviointi
      - 6.4.1. Oppilararviointi
    - 6.5. Todistus
      - 6.5.1. Päättötodistus
      - 6.5.2. Osallistumistodistus
- LIITE 1 Opetuksen tavoitteet ja sisällöt opintokokonaisuuksittain kuvataiteen suuntautumisvaihtoehdossa

1. Kuvataidekoulun toiminta-ajatus

Kuvataidekoulu antaa yleisen oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta sekä opetussuunnitelmassa mainittujen suuntautumisvaihtoehtojen mukaista opetusta. Kuvataiteen opetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua opetussuunnitelman mukaista, tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävänä on luoda perustaa emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle sekä antaa edellytyksiä elinikäiseen taiteen harrastamiseen. Opetuksen tehtävänä on myös kehittää ja säilyttää kansallista kulttuuria sekä tukea oppilaan kykyä arvostaa eri kulttuureja ja toimia monikulttuurisessa yhteiskunnassa.

Kuvataiteen opiskelun tarkoituksena on avata oppilaille uusia mahdollisuuksia ymmärtää taidetta ja kulttuuria sekä niiden sisältämiä merkityksiä. Tehtävänä on myös kehittää oppilaiden ajattelemisen taitoja ja luovuutta. Yleisen oppimäärän tehtävänä on kehittää sellaisia taitoja tietoja, joita oppilas tarvitsee elämän eri aloilla ja jotka antavat hänelle valmiuksia hakeutua myöhempiin opintoihin.

2. Opetuksen arvot ja yleiset tavoitteet

2.1. Taiteen perusopetuksen arvot ja yleiset tavoitteet

Opetus perustuu ihmiskäsitykseen, jossa ihminen on ainutkertainen ja toimii vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa sekä vaikuttaa aktiivisesti elämäänsä. Keskeistä on oppilaan luovan ajattelun ja toiminnan tukeminen. Taidekasvatuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan aisti- ja tunneherkkyyttä ja tukea opiskelu- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Tavoitteena on myös kehittää eri kulttuurien ymmärtämistä ja tulkittamista.

Kuvataiteen perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaan minän kasvua ja kehittymistä sekä hänen kykyään jäsentää ympäröivää todellisuutta. Oppilas rakentaa maailmankuvaansa ilmaisemalla ja tutkimalla taiteen keinoin kokemuksiaan ja itselleen merkityksellisiä elämän sisältöjä. Opiskelussa on keskeistä taiteen tekeminen ja sen kokemisen ilo sekä halu, taito, uteliaisuus ja uskallus tulkita taidetta persoonallisesti. Opetuksessa tulee ottaa huomioon oppilaiden yksilölliset erot ja tukea oppilaan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan.

Tavoitteena on myös ohjata oppilasta keskittyneeseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä rakentamaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä.

Kuvataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetuksessa korostuu taiteidenvälisyys. Tavoitteena on kehittää yhteistyötä taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa.

2.2. Kuvataiteen suuntautumisvaihtoehdon yleiset tavoitteet

Tavoitteena on kehittää oppilaan taitoja toimia tietoon ja vuorovaikutukseen pohjautuvassa yhteiskunnassa. Tavoitteena on kehittää visuaalisen ajattelun taitoja niin, että oppilaalle syntyy käsitys kuvallisen ilmaisun laaja-alaisuudesta ja kerroksellisuudesta. Oman taiteellisen työskentelyn avulla oppilas voi määrittää suhdettaan luontoon ja kulttuuriin sekä ymmärtää, analysoida ja tulkita yhteiskunnassa ilmene-

viä visuaalisia merkityksiä. Tavoitteena on, että oppilas opintojen myötä oppii ymmärtämään taiteen merkityksen omassa elämässään.

Visuaaliset valmiudet

Oppilas oppii

- ajattelun valmiuksia
- maailman jäsentämistä näkemänsä ja kokemansa avulla
- oman työskentelynsä jäsentelyä ja pohdintaa
- käyttämään omassa ilmaisussaan ajatuksiaan, mielikuviaan, tunteitaan, tietojaan ja taitojaan
- visuaalisten taiteiden käsitteitä ja sanastoa ja osaa käyttää niitä
- kuvanlukutaitoa ja mediaympäristön jäsentämistä.

Ilmaisu

Oppilas oppii

- ilmaisemaan ajatuksiaan ja tunteitaan visuaalisesti
- ilmaisussa tarvitsemiaan taitoja ja tietoja
- käyttämään keskeisiä välineitä, työtapoja ja materiaaleja sekä soveltamaan niitä työskentelyssään
- soveltamaan taitojaan ja tietojaan oman työn suunnittelussa ja toteuttamisessa
- hakemaan vaikutteita työskentelyynsä luonnosta, rakennetusta ympäristöstä, historiallisista kohteista, museoista ja näyttelyistä, muilta taiteenaloilta, tietokirjallisuudesta ja mediasta sekä visuaalisten ja muiden alojen ammattilaisilta
- välinehuollon perusteita, materiaalien tarkoituksenmukaista, turvallista ja kestävän kehityksen mukaista käyttöä

Kulttuurisuhteen kehittyminen

Oppilas oppii

- hankkimaan tietoa oman kulttuurinsa ja muiden kulttuurien elämäntavasta, visuaalisista taiteista, niiden historiasta, nykyisyydestä ja kulttuuriperinnöstä sekä vertailemaan niitä keskenään
- arvostamaan ja arvottamaan omaa kulttuuriaan ja itselleen vieraita kulttuureita
- tuntemaan vastuuta luonnosta ja elinympäristöstä

Sosiaaliset ja vuorovaikutukselliset taidot

Oppilas oppii

- oma-aloitteisuutta
- keskittymiskykyä, herkkyyttä, eläytymiskykyä ja itseluottamusta
- ottamaan vastuuta omasta ja ryhmän työskentelystä

- työskentelemään vuorovaikutuksessa ryhmän ja ympäröivän yhteisön kanssa
- käyttämään kulttuuripalveluja

Arviointikyvyn kehittyminen

Oppilas oppii

- arvostamaan, tulkitsemaan ja arvioimaan sekä omaa että muiden työskentelyprosessia, oppimista ja tuloksia
- arvioimaan visuaalisten taiteiden teoksia, tuotteita, rakennettua ja luonnonympäristöä sekä mediaympäristöä

3. Opetuksen toteuttaminen

3.1. Opetuksen järjestäjä ja toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston alaisuudessa toimiva kuvataidekoulu antaa taiteen perusopetuksen kuvataiteen suuntautumisvaihtoehdon yleisen oppimäärän mukaista opetusta. Toiminta-ajatuksena on tarjota kuvataiteista kiinnostuneille lapsille ja nuorille ohjausta kuvalliseen ilmaisuun, työtilat, välineet ja materiaalit taiteellista työskentelyä varten. Tarkoituksena on kehittää taiteellisen työskentelyn menetelmien hallintaa. Pyrkimyksenä on tukea oman seutukunnan kulttuurielämää ja opastaa lapsia ja nuoria oman elinympäristön esteettisten arvojen kunnioittamiseen.

3.2. Oppimiskäsitys

Kuvataidekoulun opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi taitojen ja tietojen rakennusprosessiksi, jonka kautta syntyy kulttuurillinen osallisuus. Taiteen oppiminen on pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen prosessi.

Opiskelu on tavoitteellista ja opiskelun tulokset näkyvät vasta viiveellä. Erilaisissa tilanteissa työskennellään opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Opettajalla on keskeinen merkitys sekä oppilaan opiskelutaitojen että opiskeluympäristön kehittämisessä sellaiseksi, että erilaisten oppilaiden edistyminen on mahdollista. Opiskeluympäristö ja opetus tukee oppilaan kasvua ja oppimista ja antaa hänelle onnistumisen kokemuksia.

Oppilaalla on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan aiemmat kokemukset ja hänen elämismäänsä. Oppimisessa lähtökohtana on tutkiva oppiminen ja toiminnallinen lähestymistapa opittaviin asioihin. Työtavat ohjaavat oppilasta arvostamaan kaikkien ryhmän jäsenten työskentelyä ja työn tuloksia.

3.3. Opiskeluympäristö

3.3.1. Yleistä huomioitavaa

Hyvä opiskeluympäristö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen, oppilasta rohkaiseva ja oppimista tukeva. Hyvien tapojen opettaminen, opetteleminen ja noudattaminen

edesauttavat myönteisen oppimisilmapiirin muodostumista. Oppilaalla tulee olla mahdollisuus asettaa omia tavoitteita ja häntä tulee kannustaa työskentelemään itsenäisesti ja toisten kanssa. Oppilasta tuetaan löytämään sopivia työtapoja ja kehittämään taitoja tavoitteellisen ja pitkäjänteiseen opiskeluun.

Opiskeluympäristössä on otettava huomioon, että taiteellinen työskentely on pitkäjänteistä ja taitojen oppiminen tapahtuu vähitellen ja vaatii aikaa. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimista. Opetuksessa painottuvat yhdessä opiskelu ja oppiminen.

Kuvataidekoulussa on oikeus työskentelyrauhaan ja turvalliseen oppimisympäristöön. Tämän takaamiseksi voidaan huonolla käytöksellä toistuvasti ongelmia aiheuttavan oppilaan opiskelu keskeyttää väliaikaisesti tai kokonaan.

3.3.2. Opetustilat, -välineet ja materiaalit

Tilojen, työvälineiden ja materiaalien tulee olla tarkoitukseen riittävät ja asianmukaiset, jotta ne mahdollistavat opetussuunnitelman perusteiden mukaisen opiskelun. Opetustilassa on oltava asianmukainen ilmastointi, valaistus ja pimennysmahdollisuus ja myös vesipisteitä ja varastotilaa tulee olla riittävästi

Hyvä opiskeluympäristö on turvallinen fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti. Yhteisistä työvälineistä ja työtilan siisteydestä huolehtiminen ja niiden arvostaminen ovat olennainen osa opetusta. Oppilasta ohjataan ottamaan huomioon toiset ja yhteinen elinympäristömme myös materiaaleja käytettäessä.

3.3.3. Työtavat

Työtapoja valittaessa on huomioitava opittavan asian tai tehtävän luonne ja työskentelyn prosessinomaisuus. Tehtäviin virittäytyttäessä huomioidaan moniaistisuuden, mielikuvituksen ja eläytymisen merkitys. Aiheiden, teemojen ja työtapojen valinnoilla pyritään vahvistamaan oppimisen iloa, mutta myös ohjaamaan pitkäjänteiseen ja määrätietoiseen työskentelyyn.

Työtavoissa otetaan huomioon kuvataiteen luonne. Oppimistapahtumassa on keskeistä omien kokemusten, ajatusten ja tunteiden pohdinta ja niiden työstäminen visuaaliseen muotoon. Materiaalien ja tekniikoiden parissa työskentely vaatii aikaa. Visuaalisissa taiteissa ilmaisukyky, taidot ja tiedot kehittyvät, kun opiskelu etenee rauhallisesti ja pitkäkestoisesti.

3.3.4. Museo- ja näyttelyvierailut

Opetuksessa käytetään hyväksi Nelimarkka-museon tarjoamia mahdollisuuksia ja tutustutaan vuosittain korkeatasoisiin opastettuihin näyttelyihin. Näyttelykäyntien yhteydessä voidaan työskennellä joko oman opettajan tai residenssitaiteilijoiden ohjauksessa. Nelimarkka-akatemian tilat ovat käytettävissä työskentelyyn sopimuksen mukaan.

Alajärven Aalto -keskusta käytetään hyväksi arkkitehtuuriin, omaan ympäristöön ja rakennustaiteeseen tutustuttaessa.

3.3.5. Näyttelyt

Oppilastöiden näyttelyt ovat oleellinen osa kuvataidekoulun toimintaa ja opetusta. Eri ikäisten työskentelyn tuloksena syntyvät näyttelyt avaavat näkymän lapsen kuvallisen kielen kehitysvaiheisiin ja kuvataiteen ilmaisukeinoihin. Kuvataidekoulun oppilaat osallistuvat näyttelyiden suunnittelemiseen ja rakentamiseen. Näyttelyistä tiedotetaan oppilaiden vanhemmille, kouluille ja alueelliselle medialle.

3.4. Hallinto ja yhteistyö muiden tahojen kanssa

Alajärven kaupungin sivistyslautakunta valvoo taiteen perusopetuksen toteutumista ja hyväksyy toiminta- ja opetussuunnitelmat.

Kuvataiteen taiteen perusopetuksessa voidaan toimia yhteistyössä taiteilijoiden, opilaitosten, museoiden, nuorisotoimen ja ulkopuolisten osajien kanssa. Voidaan myös osallistua erilaisiin projekteihin esimerkiksi kuvataidekoulujen liiton ja muiden alan yhteisöjen kanssa. Kansainvälisiin lasten kuvataideprojekteihin voidaan osallistua harkinnan mukaan.

Kuvataidekoulu ja koti tekevät yhteistyötä. Vanhempainilta järjestetään tarvittaessa ainakin uusien oppilaiden vanhemmille. Lukukauden tärkeistä tapahtumista tiedotetaan koteihin kirjallisesti.

4. Opintojen rakenne ja laajuus

4.1. Opintojen rakenne

Opintokokonaisuudet muodostavat eri taiteen alojen yleisen oppimäärän. Tässä opetussuunnitelmassa on määritelty kuvataiteen opintokokonaisuuksien tavoitteet ja keskeiset sisällöt ja mahdolliset opintokokonaisuuksien suorittamista koskevat erityisohjeet.

4.2. Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Yhteisiä opintoja edeltävän varhaisiän kuvataidekasvatuksen laajuudesta päättää koulutuksen järjestäjä.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä on pyrittävä joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

4.3. Opetuksen tarjonta ja annettavan opetuksen määrä

Kuvataidekoulussa opetuksen tarjonta ja annettavan opetuksen järjestys on määritelty paikalliset tarpeet huomioon ottaen. Kuvataiteen taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnot koostuvat yhteisistä- ja teemaopinnoista.

Yhteisiä opintoja ovat perusopinnot 1 ja 2 sekä osa periodiopinnoista.

Teemaopintoja ovat osa periodiopinnoista sekä työpajat 1 ja 2.

Opintokokonaisuuksia on yhteensä kuusi, joista yksi on varhaisiän opintoja.

Opintokerta on viikko-opetuksessa kaksi oppituntia peruskurssien osalta ja kolme oppituntia työpajaopinnoissa. Varhaisiän kuvataidekasvatuksen viikko-opetuksen tuntimäärä on yksi tunti. Kuvataidekoulu voi tarjota myös kurssimuotoista opetusta. Opintokokonaisuuksien vuosittaisesta toteuttamisesta kansalaisopiston rehtori.

5. Kuvataiteen opintokokonaisuudet

5.1. Lasten ja nuorten kuvataidekoulussa tarjottavat opintokokonaisuudet

Lasten ja nuorten kuvataidekoulussa on mahdollista tarjota seuraavia yleiseen oppimäärään kuuluvia opintokokonaisuuksia:

- Valmentavan opetuksen kurssi (5-6 vuotiaat) 40 t
- Perusopetus I (7-9 -vuotiaat) 120 t
- Perusopetus II (10-12 -vuotiaat) 120 t
- Periodipaja (sisältää perusopetusta 60 t ja työpajaopetusta 30 t) 90 t
- Työpaja I 90 t
- Työpaja II 90 t

5.2. Opintokokonaisuuksien tarjoamisen lukuvuosittaiset järjestelyt

Lukuvuosittain pyritään toteuttamaan mahdollisimman monipuolisesti perusopintoryhmiä, työpajaopintoryhmiä, varhaisiänopintoryhmiä. Opintoryhmät muodostetaan lukuvuosittain ja ne vaihtelevat tarpeen mukaan. Kesäkurseista ja lyhytkurseista päätetään erikseen.

5.3. Lukuvuoden ajalliset järjestelyt

Opintovuosi kestää pääsääntöisesti 30 työviikkoa. Opetus voidaan jaksottaa kokonaistuntimäärien sisällä ottaen huomioon arkipyhät ja koulujen loma-ajat.

6. Opetuksen järjestelyt

6.1. Oppilaaksi ottaminen

Kuvataidekoulun oppilaaksi otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Opiskelijan on ilmoitettava opiskelun jatkamisesta seuraavana lukuvuonna kirjallisesti kevätlukukauden aikana kuvataidekoulun ilmoittamaan päivämäärän mennessä.

Hakuajasta ja menettelystä tiedotetaan paikallislehdessä. Valituksi tulleet saavat asiasta kirjallisen ilmoituksen.

6.2. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muuhun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely. Edellytyksenä on oppilaan kyky käyttää hyödykseen annettavaa opetusta.

6.3. Opetusryhmien koko

Opetusryhmät muodostetaan huomioiden oppilaiden ikä, edistyneisyys ja sosiaaliset valmiudet siltä osin kuin ne ovat tiedossa. Pääsääntöisesti opetusryhmien koot ovat seuraavat:

VARHAISIÄN OPINNOT	5-6 vuotiaat	5-10 oppilasta
PERUSOPINNOT	7-9 vuotiaat	7-12 oppilasta
PERUSOPINNOT	10-12 vuotiaat	7-12 oppilasta
TYÖPAJAOPINNOT	12-19 vuotiaat	7-14 oppilasta

6.4. Arviointi

Kuvataidekoulun opetussuunnitelman toimivuutta ja toteutumista arvioidaan jatkuvasti käytännön työskentelyn yhteydessä. Opetussuunnitelma on tarkoitettu opetuksen apuvälineeksi ja sitä voidaan kehittää edelleen.

Arvioinnissa on oleellista pohtia opetuksen onnistumista asetettujen tavoitteiden näkökulmasta.

6.4.1. Oppilasarviointi

Oppilasarvioinnin tehtävä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa. Arviointi on jatkuvaa, kannustavaa ja oppilasta rohkaisevaa. Oppilaalle annetaan palautetta sekä oppitunneilla että opintokokonaisuuksien päätyttyä. Opetuksessa luodaan tilanteita, joiden kautta oppilas itse asettaa itselleen tavoitteita ja tottuu itse arvioimaan omaa työtään.

6.5. Todistus

6.5.1. Päättötodistus

Oppilas saa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen suoritettuaan viisi opintokokonaisuutta. Kaikki oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet merkitään päättötodistukseen.

Päättötodistus sisältää seuraavat asiat:

- koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimen
- taiteenalan ja opinnot, joista päättötodistus annetaan
- oppilaan nimen ja henkilötunnuksen
- opiskeluajan vuosina
- oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet ja oppilaan saaman opetuksen tuntimäärät niissä, laskennan perusteena käytetään 45 minuutin pituisia oppituntia
- rehtorin allekirjoituksen ja oppilaitoksen leiman

- lainsäädännön, johon koulutus perustuu
- lautakunnan päätöksen päivämäärän opetussuunnitelman hyväksymisestä
- maininnan, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

6.5.2. Osallistumistodistus

Oppilaalle annetaan pyydettyä todistus suoritetuista opintokokonaisuuksista.

Liite 1.

Opetuksen tavoitteet ja sisällöt opintokokonaisuuksittain kuvataiteen suuntautumisvaihtoehdossa

Kuvataiteen yleisen oppimäärän tavoitteena on kehittää oppilaan kykyä ilmaista itseään kuvataiteen eri osa-alueilla, joita ovat kuvallinen ilmaisu, kuvallinen media, kulttuuriperintö, esineympäristö ja muotoilu sekä luonnon ja rakennetun ympäristön visuaaliset ilmiöt. Kuvataiteen opetuksen keskeisiä oppisisältöjä ovat piirustus ja maalaus, kuvanveisto arkkitehtuuri ja ympäristönsuunnittelu, muotoilu, grafiikka, keramiikka, tekstiili, valokuva, elokuva ja video, sarjakuva, ympäristö- ja yhteisötaide, performanssi ja kuvallinen media, monitaiteelliset työmuodot sekä taidehistoria.

Tavoitteena on, että oppilas oppii hankkimaan omassa ilmaisussaan tarvitsemiaan taitoja ja tietoja ja harjoittelee niiden käyttöä. Opetuksessa on keskeistä oppilaan visuaalisen yleisivistyksen sekä ajatteluvalmiuksien, havaintokyvyn ja luovuuden vahvistaminen. Oppilas oppii ymmärtämään, tulkitsemaan ja arvottamaan kuvataiteen ilmiöitä nyky-yhteiskunnassa historiallisesta, eettisestä ja esteettisestä näkökulmasta.

Kuvataideopetuksessa oppilasta ohjataan ilmaisemaan ajatuksiaan, mielikuviaan ja tunteitaan kuvallisesti sekä sanallistamaan työskentelyään ja käyttämään monipuolisesti eri materiaaleja sekä tekniikoita. Työskentelyssä korostuu mielikuvituksen, intuition sekä aistitiedon merkitys. Opetus on ongelmakeskeistä ja vuorovaikutuksellista. Tavoitteena on kehittää oppilaan tutkivaa ja ennakkoluulotonta työskentelytapaa. Opetuksessa käsitellään teemallisia kokonaisuuksia. Oppilasta rohkaistaan työskentelemään sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa ja arvioimaan ja arvostamaan omaa ja muiden työtä.

Varhaisiän kuvataidekasvatus

Opetus tukee lapsen itsetunnon kehittymistä ja myönteisen minäkuvan muodostumista. Tavoitteena on, että oppilaan kokemukset ja elämykset kuvataiteesta ja muista visuaalisista taiteista ovat myönteisiä. Varhaisiän opetus luo pohjaa myöhemmille visuaalisten taiteiden opinnoille.

Oppilas harjoittelee ajatustensa ja tunteidensa ilmaisemista kuvataiteen keinoin tutustumalla visuaalisen ilmaisun perusteisiin sekä kokeilemalla erilaisia materiaaleja ja työtapoja. Oppilas harjoittelee maalaamista, piirtämistä, kolmiulotteista rakentelua, grafiikkaa ja muita kuvataiteen ilmaisutapoja. Hän tutustuu kuvataiteeseen, arkkitehtuuriin ja muotoiluun sekä kuvalliseen viestintään oman työskentelyn avulla. Opetuksessa tarkastellaan ja tutkitaan lähiympäristöä ja tutustutaan paikalliseen kulttuuriperintöön.

Oppilas harjoittelee muodon antamista sekä käden ja silmän yhteistyötä. Opinnoissa on keskeistä monipuolisten havaintojen tekeminen ja niiden käyttäminen kuvallisessa työskentelyssä. Työskentely on kokonaisvaltaista ja toiminnallista sekä moniaistillista ja elämyksellistä. Keskeistä on leikki ja keksimisen ilo. Oppilas harjoittelee toisten huomioon ottamista ja työhön keskittymistä sekä omasta työtilasta ja -välineistä huolehtimista. Museo- ja näyttelykävynnit sekä on osa opetusta. Tavoitteena on, että oppilas ymmärtää oman harrastuksensa merkityksen itselleen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan kulttuuritaustat, ikä ja kehitysvaihe.

Kuvataiteen yhteiset opinnot, perusopetus I ja II sekä osa periodipajasta

Opetuksen tavoitteet ja sisällöt rakennetaan niin, että ne opintokokonaisuudesta toiseen edettäessä monipuolistuvat ja syvenevät. Opetus on teemallista, ja siinä otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitysvaihe.

Tavoitteena on, että oppilas oppii kuvallisia ajattelunvalmiuksia ja kuvan tekemisen perustaitoja usealla eri kuvataiteen osa-alueella sekä oppii kehittämään omaa kuvallista ilmaisuun. Oppilas harjoittelee kuvan visuaalisten peruselementtien käyttämistä sekä tutustuu eri materiaaleihin ja eri tekniikoiden ilmaisullisiin mahdollisuuksiin. Oppilas harjoittelee materiaalien ja työskentelyvälineiden käyttämistä tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja kestävä kehityksen mukaisesti. Opinnoissa tarkastellaan kuvataiteen ja arjen kuvia sekä kehitetään oppilaan kulttuurin, nykytaiteen ja taidehistorian tuntemusta. Oppilas tutustuu esineympäristöön, muotoilun perusteisiin, rakennettuun ja luonnon ympäristöön.

Kuvallinen työskentely pohjautuu oppilaan havaintoihin, mielikuviin ja mielikuvitukseen. Oppilas opettelee tulkitsemaan ja arvioimaan sanallisesti omaa ja muiden työskentelyä ja töitä.

Teemaopinnot eli osa periodipajasta sekä työpajaopinnot I ja II

Tavoitteena on, että oppilas kehittää taiteellista ilmaisukykyään yhdellä tai useammalla kuvataiteen alueella. Työpajoissa oppilas syventää taitojaan ja tietojaan sekä perehtyy aiempaan perusteellisemmin materiaalien ja tekniikoiden mahdollisuuksiin oman ilmaisunsa välineenä. Tavoitteena on, että opintojen aikana oppilaan kyky itsenäiseen työskentelyyn kehittyy ja hän oppii tekemään tietoisesti valintoja omassa ilmaisussaan sekä perustelemaan niitä. Oppilas opettelee arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä ja töitä. Oppilas saa monipuolisia kokemuksia työskentelystä yhdessä muiden kanssa.

Keskeisiä sisältöalueita ovat kuvallinen ilmaisu, taiteen tuntemus, taidehistoria ja nykytaiteen kuvasto, oppilaan oma kulttuuriperintö ja hänelle vieraiden kulttuurien kuvallinen maailma, rakennettu ja luonnon ympäristö, esineympäristö ja kuvallinen media. Työpaja-työskentelyssä yhdistetään teemallisiksi kokonaisuuksiksi kuvataiteen eri osa-alueita ja toteutetaan taiteiden välisiä teemoja.